

Kursplan
2024-11-18
Uppdaterad 2025-11-24

Vetenskapligt förhållningssätt

Kurs i vetenskaplig metodik uppfyllande hela delmål 19 inom SOFS 2008:17, 2015:8 A5 respektive STa3 HSLF-FS 2021:8 i läkares specialistutbildning.

Förkunskaper och tillträde

För tillträde i kursen krävs tjänst i Västra Götalandsregionen. Företrädelsevis ges kursplats till ST-läkare.

Lärandemål

Efter godkänd kurs ska deltagaren kunna:

Kunskap och förståelse

- redogöra för kvantitativ forskningsmetodik och skillnader mellan olika typer av studiedesign
- redogöra för datainsamling och analys inom olika kvalitativa studier
- redogöra för begreppet evidensbaserad medicin och dess begränsningar
- redogöra för skillnader mellan icke-systematiska litteraturöversikter och systematiska litteraturöversikter och hur dessa är uppbyggda

Färdigheter och förmåga

- söka, läsa, bedöma och använda existerande medicinsk kunskap eller konstatera att sådan kunskap saknas
- reflektera över val av forskningsmetod utefter aktuell forskningsfråga
- kunna använda medicinska databaser för att söka relevant litteratur samt kritiskt utvärdera söksträngar och sökprocessen
- visa färdighet i muntlig presentationsteknik
- visa färdighet i att skriftligt presentera vetenskaplig text

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- förhålla sig kritiskt och vetenskapligt till de kunskaper och metoder som används i det kliniska arbetet

Innehåll

- Evidensbaserad medicin: vad är evidensbaserad medicin och vad är kritiken mot den? systematiska översikter, bias, open data, studiedesign med fokus på interventionsstudier och epidemiologiska studier.
- Kvantitativ metodik och statistik: variabeltyper, normalfördelning, spridning, parametriska/icke-parametriska analyser, nollhypotes, p-värde, signifikans, power, bortfall, typ1/2-fel, variation, korrelation, kausalitet, artikelgranskning
- Kvalitativ metodik: vetenskapsteori, kvalitativa metoder, artikelgranskning
- Informationssökning: avancerad sökning i PubMed inklusive uppbyggnad söksträngar, MESH-termer, tillgänglighet artiklar, referenssystem.
- Utförande och uppbyggnad av icke-systematisk litteraturöversikt: forskningsfråga, hypotes, IMRAD, plagiering, begränsningar
- Forskningsetik: etiska principer, etikprovninglagen, personuppgiftslagen, etikansökan, informerat samtycke, risk-nyttaanalys
- Presentationsteknik: presentera i PowerPoint, föredragsteknik

Former för undervisning

Föreläsningar, seminarier, gruppdiskussioner och självständigt arbete.

Undervisningsspråk: Svenska. Deltagarna förväntas kunna söka och läsa medicinsk litteratur på engelska.

Former för bedömning

Kursen examineras genom:

- Skriftligt quiz med flervalsfrågor
- Aktivt bidragande i gruppdiskussioner
- Bedömning av kollegas arbete och reflektion över återkoppling på eget arbete
- Skriftlig icke-systematisk litteraturöversikt
- Muntlig presentation av eget arbete och opponentskap på kollegas arbete

Obligatoriska moment i kursen:

- Kursdagarna är kombinerade med föreläsningar och uppföljande gruppdiskussioner, där individuell prestation bedöms, varför närvaro

på samtliga kursdagar krävs för godkänd kurs. Frånvaro från ett obligatoriskt moment kan efter överenskommelse med examinator kompenseras med alternativ uppgift.

Examinationstillfällen:

- Om deltagaren blir underkänd erbjuds om examinator bedömer det aktuellt ytterligare en möjlighet till muntlig presentation samt två tillfällen för feedback på skriftligt arbete, under begränsad tid under höstterminen.

Kursutvärdering

Deltagarna utvärderar kursen skriftligt under kursens gång samt som helhet efter slutseminarium samt sex månader efter kursslut. Utvärderingen delges deltagarna.

Övrigt

- Kursen genomförs på av arbetsgivaren betald arbetstid och omfattar 27 dagar, varav 14 utgörs av icke-handlett individuellt arbete.
- Aktivt VGR-id krävs vid kursstart för tillgång till kursmaterial. Detta har samtliga läkare i VGR och arbetsgivare (även privata) kan upplysa om hur det tas fram och görs aktivt.
- Minimikrav språknivå C1 i svenska. Klinisk handledare intygar med ansökan tillräcklig språknivå. Språklig handledning i svensk skrift tillhandahålls av klinisk handledare och ingår ej i kursens handledning.
- Deltagaren skall vara väl förtrogen med programvaran Microsoft Office och för att genomföra kursen krävs "Användartjänst avancerad" alternativt "Användartjänst lokal" alternativt tillgång till fullversioner av Microsoft Word och PowerPoint, samt god kunskap i användning av dessa. Deltagares chef intygar med ansökan sådan tillgång under hela kurstiden.
- Användning av generativ artificiell intelligens är endast tillåtet i språkgranskning.

Kurslitteratur och kursmaterial

- Kursmaterial tillgängliggörs i Lärportalen under kursens gång och innefattar föreläsares PowerPoint-presentationer, utvalda vetenskapliga artiklar för kritisk läsning och diskussion i grupp.
- Tillgång till vetenskapliga artiklar som inkluderas i deltagarens litteraturöversikt fås via E-biblioteket och biblioteksservice på Högskolan Väst.